

07 Eylül 2016
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-24044
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-7221)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 01.08.2016 tarihli ve 43452547-120.07-48639 sayılı yazısı.

Batman Milletvekili Sayın Ayşe ACAR BAŞARAN'nın tarafıma tevcih ettiği 7/7221 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-7221 Esas Nolu Önerge Cevabı

Sorular 1, 2, 3, 4:

Basına yansıyan bilgilere göre, 8 Temmuz 2016 tarihinde Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı Bekirhan Beldesi'ne çalışma yapmak için giden Dicle Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (DEDAŞ) çalışanları, yurttaşların haneleri dışında bulunan dijital elektrik sayaçlarının, kurulacak yeni beton direklere taşınacağını ve sayaçların artık uzaktan okunacağını belirtmiştir. Uygulamayı kabul etmeyen yurttaşlar ile DEDAŞ çalışanları arasında tartışma yaşanmış, tartışmanın ardından yaklaşık 3000 nüfuslu beldedeki 700 abonenin elektriği kesilmiştir. Elektrik kesintisinin ardından özellikle soğutucu kullanan esnaflar mağdur olmuş, beldede yaşayan ve kavurucu sıcaklar nedeniyle soğutucu araçlara ihtiyaç duyan onlarca astım ve diyaliz hastasının sağlık durumu da kötüleşmiştir. Yine kesinti nedeniyle onlarca tarım arazisinin sulama sistemi çalışmamış, çiftçiler ekinlerini kaybetme noktasına gelmiştir. Bu bağlamda;

-Bekirhan halkının DEDAŞ ile yaşadığı elektrik dağıtım sorununu kalıcı olarak gidermeye dair herhangi bir girişim bulunmakta mıdır?

-Kavurucu sıcakların hakim olduğu bu günlerde, elektrik kesintisi nedeniyle ekinlerini sulayamayan çiftçilerin sulama sorunlarını gidermeye yönelik geçici/kalıcı ne tür çalışmalarınız bulunmaktadır?

-Yine kavurucu sıcaklardan korunması elzem olan belde sakini onlarca astım ve diyaliz hastasının, sorun giderilene değin faydalanabileceği enerji alternatifiniz bulunmakta mıdır?

-Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemine dair yönetmeliklerinde sayaçların nereye konumlandırılacağına dair açık bir tanımlama yapılmadığından sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunları gidermek için ne tür düzenlemeler planlanmaktadır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4:

Elektrik dağıtım hizmetini yürüten dağıtım şirketlerinin, hizmet bölgesi dâhilinde mümkün olduğu ölçüde kesintisiz ve teknik kaliteye haiz elektrik enerjisi sunma yükümlülüğü bulunmakla birlikte kullanıcıların da tükettikleri elektrik enerjisinin bedelini tedarikçilerine ödeme yükümlülükleri bulunmaktadır. Bu kapsamda dağıtım şirketinin bir başka yükümlülüğü de tedarikçilerin kullanıcılara tahakkuk ettireceği elektrik faturalarına esas olacak tüketimleri mevzuata uygun sayaç tesis ederek ölçmektir.

Bölgede yoğun olarak gerçekleşen kaçak elektrik kullanımı ile mücadele kapsamında, bölgede hizmet veren Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. (Dicle EDAŞ) mevzuat çerçevesinde bir takım çalışmalar gerçekleştirmektedir. Ancak, yürütülen çalışmalar bazı bölge halkı tarafından olumlu karşılanmamakta ve engellenmeye çalışılmaktadır.

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliğindeki; “*Sayaç yeri; MADDE 40 – (1) Sayaç ve ilgili ölçü aletlerinin yeri, ilgili mevzuat çerçevesinde dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından belirlenir. Sayaç güvenli ve kolayca okunabilecek şekilde tesis edilir.*

(2) İlgili tüzel kişi, teknik gereklilik halinde ilave ölçü ve kontrol cihazları tesis edebilir. Tüketici, dağıtım şirketi tarafından tesis edilen sayaç, ölçü ve kontrol cihazları ile bunların tesis edileceği yerler için kira veya başka bir ad altında herhangi bir bedel talep edemez.”

hükmü ve Elektrik Piyasası Bağlantı Ve Sistem Kullanım Yönetmeliğindeki;

Dağıtım tesisi sınırları

MADDE 15 – ...

b) Dağıtım sistemine bağlı tüketiciler açısından, bağlantı noktasından kullanım yerine kadar olan tesis ve teçhizat tüketicinin mülkiyetindedir. Bağlantı noktası dahil olmak üzere bağlantı noktasından itibaren hattın geri kalan kısmı dağıtım tesisidir. Ölçü tesisi ve sayaçlar; trafolu

tüketiciler için tüketim trafosu 630 kVA altında olan trafoların sekonder ana barasının giriş tarafında, trafo gücü 630 kVA ve üzerinde olan tüketiciler için tüketici tesislerindeki indirici trafonun giriş tarafında, alçak gerilim tüketicileri için tüketime başladığı anahtarlama teçhizatının giriş kısmında (kofre ve benzeri) yer alır. hükmü ile sayaç yerinin belirlenmesine ilişkin esaslar düzenlenmiş ve yerin belirlenmesi dağıtım şirketinin uhdesine bırakılmıştır. Sayaç yeri bu mevzuat uyarınca elektrik projelerinin yapılması ve onaylanması sırasında dağıtım şirketinin kontrolünde belirlenmektedir. Dolayısıyla sayaç yerinin belirlenmesi hususunda mevzuatta bir belirsizlik söz konusu değildir.

Ayrıca; Dağıtım Sistemindeki Kayıpların Azaltılmasına Dair Tedbirler Yönetmeliğindeki;

“Dördüncü Bölüm, Yatırımlara İlişkin Hususlar; Otomatik Sayaç Okuma Sistemi (OSOS) kapsamına dahil edilecek sayaçlar; Sayaç uygulamaları;

MADDE 11 – (1) Yüksek kayıplı şirketlerin dağıtım bölgeleri içinde yer alan ve önceki yıl gerçekleştirmelerine göre teknik ve teknik olmayan kayıp oranı %30'un üzerinde olan il ve ilçelerde, ilgili dağıtım şirketi tarafından kayıp - kaçak ile mücadele dâhilinde elektrik sayaçlarının tesisi için mevzuatta tanımlanan yerden farklı bir yer belirlenebilir.

...

(3) Yüksek kayıplı şirketlerin dağıtım bölgeleri içinde yer alan ve önceki yıl gerçekleştirmelerine göre teknik ve teknik olmayan kayıp oranı %30'un üzerinde olan il ve ilçelerde, ilgili dağıtım şirketi tarafından kayıp-kaçak ile mücadele dâhilinde müşteri sayaçları dışında, yatırım planında yer almak kaydıyla, sayaç yatırımları kapsamında, tespit amaçlı olmak üzere, birden fazla müşterinin toplam tüketimini ölçen kontrol sayacı tesis edilebilir.” hükümleriyle, belirtilen şartların olduğu yerlerde kayıpların azaltılması amacıyla sayaçların yerinin belirlenmesinde ve ölçüm konusunda ilgili dağıtım şirketlerine ilave esneklikler getirilmiştir.

Dicle EDAŞ'tan önergede yer alan hususlara ilişkin bilgi talep edilmiş olup, Bakanlığımıza cevaben iletilen bilgide özetle; Batman İl Müdürlüğü tarafından il genelinde sayaçların yapı dışına alınması ve elektrik tesis yapım işi kapsamında ekonomik ömrünü tamamlamış köy hatlarının yenilenmesi ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır. Bekirhan beldesinde yapılan çalışmalar vatandaşlarca engellenmiş, kolluk güçlerine rağmen köy halkının engellemelerinin devam etmesi üzerine, durum tutanağa bağlanarak mevzuata uygun olarak köyün elektriği kesilmiştir.

Dağıtım bölgesinde elektrik daha çok kayıt dışı yollar ile sayaçtan geçirilmeden kullanıldığından kayıp kaçak oranları çok yüksektir. Elektriğin, usulsüz bir şekilde yaz mevsiminde, tarımsal sulama ve klima, kış mevsiminde ise ısınma amaçlı olarak kullanılması iletim ve dağıtım hatlarında aşırı yüklenme, gerilim dalgalanmaları ve arızalara yol açmaktadır. Sayaçların yapı dışına alınarak usulsüz elektrik tüketime önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Bununla birlikte dağıtım şebekeleri ve köy hatlarının yenilenmesi ile ilgili yatırım çalışmaları devam etmektedir.